

TEZA:

Pokrzywdzony zaskarżył zażaleniem postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego o oddalenie wniosku o tymczasowe zawieszenie radcy prawnego w czynnościach zawodowych a następnie cofnął zażalenie. Cofnięcie środka odwoławczego, zgodnie z art. 432 k.p.k., co do zasady obliguje sąd odwoławczy do pozostawienia tego środka bez rozpoznania, po skontrolowaniu dopuszczalności cofnięcia w świetle art. 439 lub art. 440 k.p.k. Wobec powyższego Wyższy Sąd Dyscyplinarny pozostawił zażalenie bez rozpoznania.

Sygn. akt: WO-115/22

POSTANOWIENIE

z dnia 25 października 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: S WSD Marta Stryjek (spr.)

Sędziowie: S WSD Tomasz Prokopiuk
S WSD Piotr Trębicki

Protokolant: Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2022 r. w Warszawie na posiedzeniu zażalenia pokrzywdzonego L. G. z dnia 24 maja 2022 r. na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 4 maja 2022 r. o oddaleniu wniosku o tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych radcy prawnego P. B. wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych pod numerem (...) (sygn. akt D 2/21)

postanawia:

1. *pozostawić zażalenie bez rozpoznania;*

2. kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (dalej także jako „OSD”) postanowieniem z dnia 4 maja 2022 r. oddalił zwarty we wniosku o ukaranie wnioski Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP z dnia 13 lipca 2021 r. o tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych radcy prawnego P. B. OSD uznał bowiem, iż nie zachodzą przesłanki tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych radcy prawnego określone w art. 65² ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej „ustawa o radcach prawnych”).

Postanowienie OSD o oddaleniu wniosku o tymczasowe zawieszenie zostało w całości zaskarżone przez pokrzywdzonego L. G. (dalej „Skarżący”) w terminie wynikającym z pouczenia dokonanego przez OSD.

Skarżący sformułował wobec zaskarżonego postanowienia następujące zarzuty:

1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. art. 410 Kpk w związku z art. 4 Kpk w związku z art. 167 Kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na części materiału dowodowego ujawnionego w toku postępowania dyscyplinarnego oraz naruszenie zasady obiektywizmu zakresie obowiązku badania i uwzględnienia okoliczności przemawiających na niekorzyść Obwinionego, w tym zaniechanie dokonania oceny całości materiału zgromadzonego i zaprezentowanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego we wniosku o ukaranie wskazującego na wagę i charakter zarzutów postawionych Obwinionemu, z którego to materiału wynikało m.in. że Obwiniony w dalszym ciągu, stale narusza tajemnicę zawodową i obowiązek zachowania lojalności, działa w warunkach konfliktu interesów, biorąc udział w kolejnych procesach przeciwko podmiotom, na rzecz których świadczył uprzednio pomoc prawną, tj. D. S.A. oraz L. G. i wykorzystując wiedzę dotyczącą pokrzywdzonego;

2) obrazę art. 8 § 1 Kpk w związku z art. 67 ust. 1 zd. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez naruszenie zasady samodzielności jurysdykcyjnej wobec błędnego i bezzasadnego oparcia się w zakresie ustaleń faktycznych dotyczących pierwszego zarzucanego Obwinionemu czynu na nieprawomocnym i uchylonym (!)

postanowieniu o odmowie wszczęcia śledztwa, mimo iż okoliczności faktyczne powinny być poprawnie ustalone, z uwzględnieniem rzeczywistego stanu prawnego i ocenione przez pryzmat pełnego materiału dowodowego;

3) obrazę art. 7 Kpk w związku z art. 4 Kpk w związku z 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, w szczególności w postaci postanowień organów postępowania przygotowawczego, tj. w zakresie pierwszego czynu zarzucanego Obwinionemu - postanowienia Prokuratury Rejonowej z 7.03.2019 r. o odmowie wszczęcia śledztwa (sygn. akt PR Ds. 222.2019), które dodatkowo zostało następnie uchylone, a w zakresie drugiego z czynów zarzucanych Obwinionemu - postanowienia Prokuratury Rejonowej 17.05.2019 r. o odmowie wszczęcia dochodzenia (sygn. akt PRDs. 412.2019)

i ich błędną ocenę i wywiedzenie z ich treści nieuprawnionych wniosków w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej Obwinionego, przy jednoczesnym:

- naruszeniu zasady kontrolowanej oceny dowodów, zgodnie z którą - w jednym z aspektów - „ (...) organ procesowy musi uzasadnić, dlaczego oparł się na jednych, a nie na innych dowodach oraz dlaczego nie uznał dowodem przeciwnych ”,
- utożsamieniu (w zakresie drugiego zarzutu stawianego Obwinionemu) przesłanki szczególnie uzasadnionych okoliczności sprawy z „tak wysoką nagannością postępowania, która zgodnie z hierarchią wartości etycznych czy też moralnych wykluczałaby w społecznym odbiorze możliwość wykonywania zawodu radcy prawnego ” - co utożsamia ten sui generis środek zapobiegawczy z karą dyscyplinarną (mimo iż w akapicie 4 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia słusznie wskazano, że funkcja tego środka nie polega na dbaniu o dobre imię zawodu zaufania publicznego w odbiorze społecznym, ale uniemożliwienie popełnienia dalszych deliktów),
- wykluczeniu poza zakres kryteriów zaistnienia przesłanki „szczególnie uzasadnionych okoliczności sprawy” wpływu dalszego wykonywania zawodu przez Obwinionego dla istotnych dóbr prawnych, które dodatkowo zostały zakwalifikowane do podstaw „subiektywnych” i przez to podatnych na nadużycia (konsekwencją takiego poglądu byłoby uznanie, że dalsze działanie na szkodę tylko jednego klienta wyłączałoby możliwość stosowania tego środka)

podczas gdy uwzględnienie wszystkich ujawnionych okoliczności zachowania Obwinionego, w tym również okoliczności przemawiających na jego niekorzyść oraz dokonanie swobodnej,

zgodnej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oceny dowodów, wymaganej przez przepisy kodeksu postępowania karnego prowadzą do jednoznacznego wniosku o wysokiej naganności postępowania Obwinionego, wystąpieniu szczególnych okoliczności uzasadniających zastosowanie instytucji tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych oraz konieczności zapobieżenia popełnianiu przez Obwinionego nowych, ciężkich przewinień dyscyplinarnych, a także zabezpieczenia jego aktualnych i przyszłych mocodawców przed analogicznym, nienależytym wykonywaniem przez Obwinionego czynności zawodowych;

W konsekwencji powyższych naruszeń Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na nieprawidłowym uznaniu, iż w przedmiotowej sprawie nie występują szczególnie uzasadnione okoliczności sprawy w rozumieniu art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych uzasadniające decyzję o tymczasowym zawieszeniu Obwinionego w czynnościach zawodowych, podczas gdy prawidłowa, pozbawiona przywołanych wyżej wad proceduralnych, ocena zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego wskazuje na słuszność argumentacji podniesionej we wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 13.07.2021 r. i konieczność uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Podnosząc powyższe Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i odmienne orzeczenie co do istoty sprawy przez tymczasowe zawieszenie r. pr. P. B. w czynnościach zawodowych.

Następnie pismem z dnia 9 sierpnia 2022 r. wniesionym do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Skarżący cofnął zażalenie, inicjujące sprawę niniejszą przed sądem odwoławczymi (k. 632).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych zważył, co następuje:

Jednym z zasadniczych uprawnień procesowych strony jest dopuszczalność odwoływania wcześniej złożonych tzw. oświadczeń procesowych. Skarżący jest bowiem co do zasady dysponentem swego środka odwoławczego (już przyjętego) i może go cofnąć, rezygnując z kontroli instancyjnej kwestionowanego wcześniej rozstrzygnięcia. Zasadę tę statuuje art. 431 § 1 Kpk stosowany w radcowskim postępowaniu dyscyplinarnym na mocy odesłania z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych.

Cofnięcie środka odwoławczego - w myśl art. 432 Kpk - co do zasady obliguje sąd odwoławczy do pozostawienia tego środka bez rozpoznania po skontrolowaniu dopuszczalności cofnięcia w świetle art. 439 lub art. 440 Kpk.

Uznając cofnięcie za dopuszczalne, Wyższy Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 432 Kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych pozostawił bez rozpoznania cofnięty środek odwoławczy.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych.

Jednocześnie Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, że funkcjonowanie radcowskiego sądownictwa dyscyplinarnego jest jednym z przejawów sprawowania przez samorząd zawodowy radców prawnych pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu radcy prawnego, o której jest mowa w art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Na prawidłowe sprawowanie tej pieczy składa się szereg elementów, z których jednym jest sprawność postępowań dyscyplinarnych. Nie sposób znaleźć uzasadnienie mogące wynikać z regulacji natury procesowej dla rozpoznawania wniosku o tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych radcy prawnego przez blisko 10 miesięcy. Nie przesądzając oczywiście wyniku postępowania z wniosku o ukaranie, Wyższy Sąd Dyscyplinarny dostrzega ryzyko przedawnienia karalności w tej sprawie (czyny objęte wnioskiem o ukaranie miały miejsce na początku 2019 r.). To na Okręgowym Sądzie Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych spoczywa obecnie takie zorganizowanie dalszego biegu tego postępowania, by zabezpieczyć jego prawidłowy tok.